

ÍBÚÐARMÁL OG LEIGUMÁL

TAÐ BER TIL AT FÁA PRÍSIN Á ÍBÚÐUM MUNANDI NIÐUR

BÚSTAÐARNEYÐ Tórshavnar Kommuna hevur eina uppskrift upp á, hvussu tað kann verða munandi bíligari at byggja íbúðir, og nú verður bíðað eftir svari úr Landsstýrinum

Áki Bertholdsen

Høvdur vit sloppið at leiga grundstykki til at byggja íbúðir á, hevði úrslitið verið, at tað hevði verið bíligari at bygt íbúðir, og tað hevði so aftur gjørt tað bíligari hjá fólki at leiga tær.

Tað heldur Tórshavnar Býráð og tí hava tey nú sent Sirið Stenberg, landsstýrisskriv, har tey heita á hana um at broyta reglurnar, so at kommunan kann sleppa undan kravinum um at byggilendi skal seljast.

Hevði tað borið til at leiga eitt grundstykki ístaðin fyri at selt tað, hevði tað spjatt útreiðslurnar av at byggja yvir eitt longri áramál, og sostatt hevði tað blivið bíligari. Men

samstundis hevði vágin hjá tí, sum byggir, hevði eisini minkað, sigur býráðið.

Tað er ikki nokk

Tað, býráðið hugsar um, er at fáa heimild til at langtíðarleiga grundstykki til at byggja leigubústaðir á.

Og tá ið hugsa um leigubústaðir er tað tí, at tey eru av teirri sannføring, at tað nettupp er stórt trot á leigubústaðum.

Í dag eru bert eitt prosent av bústaðunum í Havn, leigubústaðir, men ein kanning, kommunan hevur gjørt, vísir, at 25 prosent av fólki vilja heldur búa til leigu enn at eiga sín egna bústað.

Samstundis er fólkatálið í Havn vaksið yvir 1000 fólk hesi

– Trotið á bústaðum er ein forðing fyri fólkaøkstrinum. Tí er tað ein iløga í framtíðina at útvega byggilendi, og at útvega íbúðir, sum allir samfelagsbólkar hava ráð at rinda fyri at búa í, sigur borgarstjórin í Havn, Annika Olsen. Savnsmynd

seinastu trý árin, og bara hetta seinasta árið er fólkatálið í Havn vaksið 450 fólk.

Tað er eisini greitt, at teir bústaðir, sum verða bygdur, og sum tað er í umbúna at byggja, nøkta ikki tørvin, sum er.

Tórshavnar Býráð sigur, at tá ið tey tosa við figgingarstovnar, entreprenørar og ráðgevarar, er tað altíð spurningurin um grundstykkiaprísurnar, sum verður tikið fram. Tað krevur nevnliga stórar stovningarútreiðslur at fara undir íbúðarbygging, so hevði prísurnar á grundstykkiunum lækkað, hevði tað bót munandi um støðuna.

Langtíðarleiga í minst 50 ár

Og Býráðið heldur, at ein gongd leið fyri at røkka endamálinum er at kommunan fær loyvi til at langtíðarleiga grundstykki til at byggja leigubústaðir á.

Býráðið sigur, at hetta er ein máti, sum verður brúktur í Íslandi, har grundstykki til bústaðir, ella til vinnuvirkið, verða leigað í 75 ár, og har leigumálið kann leingjast í 75 ár afturat.

– Soleiðis verður útreiðslan til lendið ikki so stór, tá ið farið verður undir byggingina, eins og útleigarin kann fáa lendið aftur eftir eitt ávíst áramál til aðra nýtslu.

Tórshavnar Kommuna sigur við Innlendismálaráðið, at tey hugsa sær, at kommunan sleppur at leiga grundstykki út í minst 50 ár til at byggja leigubústaðir á, men at leigusáttmálin so kann leingjast, tá ið tíðin er við at fara.

Tá ið leigumálið er av, kann talan verða um, at leigarin keypur grundstykki fyri marknaðarprís, ella at kommunan yvirtekur íbúðirnar fyri ein prís, partarnir semjast um, sigur Býráðið við Innlendismálaráðið.

Ein iløga í framtíðina

Annika Olsen, borgarstjóri í Havn sigur, at frammanundan hava tey havt fleiri fundir við Landsstýrið um at fáa heimild til at langtíðarleiga grundstykki til at byggja leigubústaðir á.

– Hetta merkir ikki, at kommunan skal geva byggilendi burtur fyri einki, tí við

eini langtíðarleigu kemur peningurin inn aftur, men tað tekur bara nógv longri tíð. Hetta er sami leistur, sum allar kommunur brúka niðri á havnarløgum, har tað er vanligt, at virkir og fyrirkur langtíðarleiga grundstykki frá kommununum.

Borgarstjórin sigur, at tey halda, at sami leistur skal fyrast yvir á bústaðarmarknaðin eisini. Hon sigur, at kommunan hugsar her um at langtíðarleiga lendi til leigubústaðir, ikki til sethúsagrundir og eigarabústaðir.

– Fólk skulu eisini hava møguleikan at eiga sín egna hús, og sína egna íbúð, sigur hon.

– Trotið á bústaðum er ein forðing fyri fólkaøkstrinum og tað er eitt bakkast fyri kommununa. Tí er tað ein iløga í framtíðina at útvega byggilendi og at útvega íbúðir, sum allir samfelagsbólkar hava ráð at rinda fyri at búa í. Og í hesum sambandi er tað eitt týðningarmikið, at vit eisini fáa heimild at langtíðarleiga byggilendi, sigur Annika Olsen.

Krevja 5000 krónur undir borðið

Íbúðarbeyðin í Havn er so stór, at tað í summum førum er farin at líkjast svartahandli. Eitt nú hava vit sæð lýsingar við kømrum á Facebook, har ein millummaður hevur bjóðað kømur til leigu fyri ein útleigara. Men millummaðurin krevur fyrst at fáa 5000 krónur undir borðið fyri yvirhøvur at lata ein leigari fáa eitt kamar. Millummaðurin kallar tað »finders fee« ella finningargjald.

Aftur skal leigarin so rinda 3400 krónur í leigu um mán-

aðin fyri kamarið, men somuleiðis skal leigarin eisini rinda tvær mánaðarleigur í depositum. Byrjunargjaldið fyri at fáa eitt kamar er sostatt 15.200 krónur, sum skulu leggjast á borðið, áðrenn leigarin yvirhøvur sleppur at flyta inn.

Lýsarin sigur bart út, at talan eru um handil, og at endamálið við handli er at tjena pengar. Hann sigur, at hetta er tað, kapitalisman snýr seg um, nevnliga um útboð og eftirspurning.